

Pulosay kágad pa Rumián

Drud

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár,* Pulosay némagá ke pa kásediá gwánk janag butag o zendi pa Hodáay wasshén mestágá wapk† ent,

² hamá wasshén mestág ke Hodáyá pésará wati nabiáni wasilahá, Pákén Ketábáni tahá wádah dátogat.

³⁻⁴ É mestág áiy Chokk bezán may Hodáwand Issá Masihay bárawá ent ke jesmi hesábá, Dáuday poshtpad o óbádag ent. Wahdé cha mordagáni nyámá jáhi jat, Pákén Ruhay wák o kodratay sawabá Hodáay zórmandén Chokk zánag o jár janag but.

⁵ Mára cha áiy némagá é rahmat o kásediay kár rasetag ke pa hamáiy námaygi, sajjahén darkawmáni nyámá anchén parmánbardárié byárén ke cha imáná kayt.

⁶ Gón áyán shomá ham hór ét, shomá ke gwánk janag butagét ke Issá Masihay bebét.

⁷ Pa Rumay hamá sajjahén mardomán ke Hodáyá dóst ant o gwánk janag butagant ke pák o palgár bebant.

Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihá pa shomá rahmat o émeni sar bát.

Pa Rumay saporá Pulosay lóth o wáhag

---

* **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † **1:1 1:1** Wapk, bezán chizzé ke nadra bit.

⁸ Har chizzá pésar, cha Issá Masihay ráhá pa shomá sajjahénán wati Hodáay shográ gerán, chiá ke shomay imánay tawár sajjahén donyáyá sheng butag.

⁹ Hamá Hodá ke man pa ján o del, gón áiy Chokkay wasshén mestágay sar kanagá áiy hezmatá kanán, wat sháhed ent ke wati dwáyáni tahá modám shomará yáta kanán.

¹⁰ Mani dazbandi cha Hodáyá esh ent ke godhsará, gón hamáiy razáyá shomay kerrá rasagá kámyáb bebán,

¹¹ chiá ke shomará gendaga lóthán, tán pa shomá ruhánién thékié berasénán ke shomará mohr o mohkam bekant,

¹² bezán ke mára cha yakdomiay báwar o imáná delbaddhi berasit, cha manig o shomay imáná.

¹³ Oo brátán!‡ Lóthán shomá bezánét báz randá wati delá shawron kortag shomay kerrá byáyán bale har randá yak na yak moshkeléá maná dáshtag. Mani wáhag at shomay nyámá bar o samaré bekatthán, hamá paymá ke cha á dega darkawmán katthetag.

¹⁴ Man, watá Yunáni o Barbar,§ dáná o nádánáni zemmahwára zánán.

¹⁵ Paméshká, mani del báza lóthit shomará ham ke Rumá nendók ét, mestág o bashárat bedayán.

¹⁶ Parchá ke cha Issáay wasshén mestágá pashal o sharmendag naán, é pa har hamá kasay

---

‡ **1:13 1:13** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén.

§ **1:14 1:14** Barbar pa á kawmán ke Yunáni zobán nazántesh, Yunáni gálé.

rakkénagá Hodáay zór o twán ent ke báwara kant, awalá pa Yahudián o randá pa darkawmán.

17 Chiá ke Issáay wasshén mestágay tahá hamá páki o palgári paddara bit ke cha Hodáay némagá ent, hamá páki o palgári ke cha azal tán abad imánay sará óshtátay, anchosh ke nebisag butag: *“Hamá ke cha imánay ráhá pák o palgár ent, zendaga mánit”*. *

Pa gonahkárán Hodáay kahr

18 Hodáay kahr o gazab cha ásmáná záhera bit o mardománi sajjahén béhodái o badkáriáni sará kapit, ke gón wati radkárián, rástiy ráhá lagatmála kanant.

19 Parchá ke á chizz ke Hodáay bárawá zánaga bit, pa áyán záher ent. Hodáyá á chizz pa áyán tachk o záher kortag.

20 Cha donyáay jórhénagá beger tán annun Hodáay chér o andémén jawhar, bezán áiy abadmánén zór o Hodái saresht† cha áiy jórhéntagén chizzán gendag o zánaga bit, nun mardomán námah o nimmóné nést.

21 Harchont ke Hodáesha zánt, bale Hodái ezzatesha nadát o shogresha nagept. Eshiy badalá, wati náhudagén pegr o hayáláni tahá gomráh butant o áyáni násarpadén del taharía póshet.

22 Harchont ke watá dáná gwashtesh bale hódh o ahmak butant.

23 Namiránén Hodáay shán o shawkatesh gón hamá botán sawdá kort ke hákién ensán, báli

---

* **1:17 1:17** Yá: “Pák o pahrézkár imánay sará zenda gwázénit.” Habakuk Nabiay Ketáb 2:4. † **1:20 1:20** Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar.

morg, chárpádén haywán o már o gójáni rang o dróshomá‡ atant.

²⁴ Paméshká Hodáyá á, áyáni delay sell o badén wáhagáni tahá yalah kortant tán gón nápákiá wati jesmán watmánwatá sobakk o béarzesh bekanant.

²⁵ Áyán Hodáay hakk o rásti gón drógá sawdá kort o addh kanókén Hodáay badalá, addh kortagénáni parastesh o hezmatesha kort, hamá addh kanók ke tán abad satá o saná karzit. Anchosh ent, Ámin.

²⁶ Paméshká Hodáyá ham á, áyáni sharmnákén hawá o hawasáni tahá yalah kortant. Áyáni janénán wati wapt o wábay aslén ráh yalah dát o naráhén keshká shotant.

²⁷ Hamé paymá, mardénán gón wati janénán ráh o rahbandén nazziki yalah dát o watmánwatá hawá o hawasáni ásá kaptant, mardénán gón mardénán sharmnákén kára kort o é badráhiáni allamén sezáesh jendá raset.

²⁸ Áyán Hodápajjári porarzesh o allamén karé nazánt o Hodáyá ham á, bénangén pegr o hayáláni tahá yalah kortant tán naráhén káráni tahá bekapant.

²⁹ Á cha har paymén badkári, gandahi, tamah o badén hayálán porr o sarréch butagant, cha hasadd o konnat, hón o kósh, jang o jadál, mandr o préb o badwáhiá porr, mardománi báposhtá habar kanók,

³⁰ bohtám janók, hodábézár, beadab, gorunák, bathák janók, badkerdiay jorhénók,

---

‡ 1:23 1:23 Dróshom, bezán shekl.

pet o mátay náparmán,

³¹ ahmak, béwapá, béehsás o bérahm ant.

³² Harchont á cha Hodáay hokmá sahig ant ke choshén káráni kanók markay láhek ant, bale angat na tahná wat á kárána kanant, degaráni ham choshén káráni poshta bant.

2

Hodáay ádelén dádrasi

¹ Paméshká taw, harkas ke bebay, wahdé degarán mayáriga kanay, tará ham ozré nést. Chiá ke gón degaréay mayárig kanagá, watá mayáriga kanay. Parchá ke taw wat hamá kárána kanay.

² Má zánén Hodáay dádrasi* áyáni sará barhakk ent ke é paymén kára kanant.

³ Taw, harkas bebay, wahdé degarán éra janay bale wat hamá kárána kanay, tai hayálá cha Hodáay dádrasiá rakkay?

⁴ Yá ke áiy mehrabáni o sabr o tahambolay ganjá béarzesha zánay o é chizzá sarpada nabay ke Hodáay mehrabániay maksad hamesh ent ke tará dém pa pashómániá bebárt?

⁵ Bale taw gón wati nápushómán o sengén delá, pa kahr o gazabay róchá pa wat kahr o gazab ambára kanay, hamá róchá ke Hodáay ádelén dádrasi záhera bit.

⁶ Hodá harkasay mozzá áiy kortagén káráni hesábá dant.

---

* **2:2 2:2** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

7 Hamá ke gón sabr o ópár, nékén káráni sará mohr óshtátagant o shawkat, ezzat o namirániay randá ant, áyán namiránén zenda bakshit.

8 Bale pa watwáh o hamá mardomán wati kahr o gazabá gwárénit ke hakk o rástiy badalá badkáriay randgir ant.

9 Harkas ke badén kára kant, ranj o azábáni tahá kapit, pésará Yahudi o randá Yunáni.†

10 Bale harkas ke nékia kant, shawkat, ezzat o émeniy wáhonda bit, pésará Yahudi o randá Yunáni.

11 Chiá ke Hodá ru o ryá‡ nakant.

12 Á ke Sharyatá nazánant o cha Sharyatá dhann gonáhesh kortag, cha Sharyatá dhann tabáh o bérána bant o á ke Sharyatá zánant o Sharyatay chérá gonáhesh kortag, áyáni dádrasi Sharyatay hesábá bit.

13 Chiá ke tahná cha Sharyatay rahbandáni eshkonagá, kas Hodáay chammá pák o palgára nabit. Hamá kas pák o palgár zánaga bit ke Sharyatay rahbandáni sará kára kant.

14 Wahdé darkawm ke Sharyat pa áyán narasetag bale cha wati sareshtá anchén kára kanant ke Sharyatay rahbandá ant, á wati sará wat Sharyat ant, bell ke Sharyatesh nést.

15 Gón wati é kárán pésha dárant ke Sharyatay rahband áyáni delá naksh ant. Áyáni del o jabin pa eshiá gwáhia dant o pegr o hayálesh baré áyán mayárig o baré bémayára kanant.

---

† 2:9 2:9 Yunáni edá pa sajjahén darkawmán mesalé. ‡ 2:11 2:11 Ru o ryá, bezán park o dark, tarafdári, Arabi o Pársiá “tab'iz”.

16 É hamá róchá paddara bit ke Hodá cha Issá Masihay ráhá, mardománi chér o andémén pegráni dádrasiá kant, hamá dhawlá ke mani wasshén mestága gwashit.

Yahudi o Hodáay Sharyat

17 Bale agan taw watá Yahudié zánay o Sharyatay sará tawkala kanay, agan gón Hodáyá wati nazzikiay sará pahra banday,

18 agan cha Sharyatá tálím geragay sawabá Hodáay wáhagá zánay o gehteréná pajjáha káray,

19 agan deljam ay ke kórání rahshón ay o pa áyán nuré ay ke tahárokiá ant,

20 agan hamá Sharyatay sawabá ke zánt o rástiy jawhar ent jáheláni tálím dayók o kódkání ostád ay,

21 agan taw degarán tálíma dayay, gorhá chiá wati jendá tálíma nadayay? Taw ke dozziay helápá jára janay, bárén wat dozzia nakanay?

22 Taw ke zenáyá makan o manaha kanay, bárén wat zená nakanay? Tará ke cha botán naprat ent, bárén wat botáni parasteshgáhána napolay?

23 Taw ke Sharyatay sará pahra banday, bárén gón Sharyatay próshagá Hodáay béezzatiá nakanay?

24 Hamá paymá ke nebeshtah ent: *“Shomay sawabá darkawm Hodáay námá béezzata kanant.”*§

---

§ 2:24 2:24 Eshayá Nabiay Ketáb 52:5 o Hezekiál Nabiay Ketáb 36:22.

²⁵ Borrok o sonnatá hamá wahdá arzesh hast ke Sharyatá barjáh bedáray bale agan Sharyatá bepróshay gorhá bezán sonnat kanag nabutagay.

²⁶ Agan á ke sonnat kanag nabutag bale Sharyatay rahbandán purah bekant, sonnat butagén hesába nabit?

²⁷ Á ke jesmi sonnat kanag nabutag bale Sharyatay sará kára kant tará mayáriga kant. Bell ke tará nebeshtagén Sharyat o sonnat kanagay rasm hast, bale taw angat Sharyatá próshay.

²⁸ Chiá ke Yahudi á naent ke sarzáherá Yahudi ent o anchosh ham rástén sonnat bayag, sarzáheri chizzé naent.

²⁹ Yahudi hamá ent ke pa del Yahudi bebit o rástén sonnat delay tahá bit, cha Hodáyay Ruhá bit, cha nebeshtagén labzá nabit. Choshén mardomá cha ensáná satá narasit, cha Hodáyá rasit.

3

Hodáyay wapádári

¹ Gorhá Yahudi bayagay páedag chi ent o sonnatay arzesh ché buta kant?

² Har paymá ke bechárén, esháni páedag báz ent. Awali gapp esh ent ke Hodáyá wati habar Yahudiáni sepordah kortag.

³ Bale agan cha áyán lahtén wapádár nabut, gorhá ché bit? Áyáni béwapái Hodáyay wapádáriá halás o nákára kant?

⁴ Hechbar! Bell ke sajjahén mardom drógband bebant, Hodá rástgó ent! Hamá paymá ke nebisag butag:

“Paméshká, taw ke habara kanay barhakk ay o

dádrasiay wahdá kámyáb.”*

⁵ Bale agan may badkári Hodáay páki o palgáriá paddara kant, gorhá ché begwashén? Hodá náensáp ent ke áiy kahr o gazab may sará kapit? (Nun man ensáni habar kanagá án.)

⁶ Hechbar chosh naent. Agan chosh butén gorhá Hodáyá che paymá donyáay dádrasi korta kort?

⁷ Balkén kasé begwashit: “Agan gón mani drógá Hodáay rásti géshter záher o paddara bit o áiy shán o shawkat master, gorhá chiá man angat pa gonahkáriá mayárig kanaga bán?”

⁸ Chiá magwashén: “Byáét badi kanén tán bar o samari néki bebit”? Hamá paymá ke lahtén mardom mára bohtáma jant o gwashit ke má chosh gwashagá én. Áyáni hakk ent ke mayárig kanag bebant.

Kass pahrézkár naent

⁹ Gorhá ché begwashén? May, Yahudiáni hál cha á degarán gehter ent? Na, hech paymá gehter naent! Chiá ke má é habar paddar o pakká kortag ke sajjahén mardom, Yahudi o Yunáni, gonáhay bandig ant.

¹⁰ Anchosh ke nebeshtah ent:
“*Kass pahrézkár naent, hechkas.*”

¹¹ *Kass sarpada nabit, hechkas Hodáay shóhazá naent.*

¹² *Sajjahénán wati dém tarréntag o hóriá náhudag butagant,*

kass nékén kár kanagá naent, hechkas.†

¹³ *Gotth o galuesh práhén kabré,*

---

* **3:4 3:4** Zabur 51:4. † **3:12 3:12** Zabur 14:1-3; 53:1-3.

*zobáná pa makr o prébá kára bandant,‡
garrmáray zahresh lontháni chérá ent o§*

14 *dapesh cha baddwái o jawr o kocchalá porrant,**

15 *pa hónay réchagá eshtápa kanant,*

16 *har jáh ke rawant, béráni o bazzagia kárant,*

17 *sohl o émeniy ráhesh nazántag o†*

18 *áyáni chammán Hodátorsi nést.”*

19 Nuna zánén, Sharyat har ché ke gwashit pa hamá mardomán ent ke Sharyatay sáhegá ant, tán sajjahén dap band bebant o sarjamén donyá Hodáay bárgáhá mayárig bebit.

20 Parchá ke hechkas cha Sharyatay kár bandagá Hodáay démá pahrézkár zánaga nabit, chiá ke Sharyat mardomá sarpada kant ke gonáh chié.

Cha báwarmandiay ráhá, páki o palgári

21 Bale nun cha Sharyatá dhann, Hodáay bakshetagén páki o palgári záher butag ke Sharyat o nabián pa áiá gwáhi dátag.

22 Issá Masihay sará báwarmandi, é pákiay bakshesh o thékiá pa sajjahén báwarmandána rasénit o pa kassá hech park o péré ellaga nabit.

23 Parchá ke sajjahénán gonáh kortag o cha Hodáay shán o shawkatá dur ant,

24 bale gón Hodáay rahmatay thékiá o hamá rakkénagá ke cha Issá Masihay némagá ent, pák o palgár zánaga bant.

---

‡ 3:13 3:13 Zabur 5:9. § 3:13 3:13 Zabur 140:3. * 3:14 3:14 Zabur 10:7. † 3:17 3:17 Eshayá Nabiay Ketáb 59:7-8.

²⁵ Hodáyá á pësh kort tán cha báwaray ráhá gón wati hóná hamá korbánig bebit ke gonáhána bakshit. É kári pa wati adlay pësh dáragá kort, parchá ke gón wati Hodái ópára‡ cha pésarigén gonáhán sar gwastagat.

²⁶ Hodáyá paméshká chosh kort tán maróchigén wahdá pësh bedárit ke á, ádel ent o hamá kasá pák o palgára kant ke Issáay sará báwarmanda bit.

²⁷ Gorhá che chizzay sará pahr bebandén? Pa pahrá jágahé nést. Kojám ráh o rahbanday sará eshiá zánén? Néken kár o kerday rahbanday sará? Na, báwar o imánay rahbanday sará.

²⁸ Chiá ke may báwar esh ent ke ensán cha báwarmandiá pák o palgár zánaga bit, cha Sharyatay káráni kanagá na.

²⁹ Hodá éwaká Yahudiáni Hodá ent? Darkawmáni Hodá naent? Albat, á darkawmáni ham Hodá ent,

³⁰ parchá ke Hodá wa yakké o sonnat kortagén o sonnat nakortagénán, cha yakkén imán o báwaray ráhá pák o palgára kant.

³¹ Gorhá cha báwaray ráhá má Sharyatá próshén o harába kanén? Hechbar! Má Sharyatá mohrtera kanén.

4

Ebráhémay mesál

¹ Gorhá ché begwashén, Ebráhém ke jesmi hesábá may bonpirok ent, áiá ché katthet?

---

‡ 3:25 3:25 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht.

² Agan Ebráhém cha wati kár o kerdá pák o palgár zánag butén, áia chizzé hastat ke áia sará pahr bekant, bale Hodáay chammá chosh naent.

³ Pákén Ketáb ché gwashit? *Ebráhémá Hodáay sará báwar kort o hamé báwar pa áia, páki o palgárié hesáb but.**

⁴ Nun kasé ke kára kant, áia mozz, tohpah o thékié hesába nabit, áia hakk ent.

⁵ Bale á ke nékén káráni sará tawkala nakant, hamá Hodáay sará tawkala kant ke radkár o béhodáyán pák o palgára kant, áia báwar pa áia páki o palgári hesába bit.

⁶ Hamé paymá Dáud ham hamá mardomay bahtáwariay habará kant ke Hodá cha áia kár o kerdá dhann áia pák o palgár hesába kant o gwashit:

⁷ *“Bahtáwar ant hamá ke Hodá cha áyáni násharián sar gwastag o gonáhesh bakshag butagant.*

⁸ *Bahtáwar ent hamá ke Hodáwand áia gonáhá hechbar hesábá mayárit.”†*

⁹ É bahtáwari tahná pa hamáyán ent ke sonnat kanag butagant? Yá pa áyán ent ham ke sonnat kanag nabutagant? Má gwashén ke Ebráhémay báwar, pa áia páki o palgári hesáb but.

¹⁰ Chónén hál o jáwaréa chosh but? Sonnat bayagá pésar yá sonnat bayagá rand? Pakká ent ke sonnat bayagá pésar pák o palgár hesáb árag but, randá na.

---

* **4:3 4:3** Pédáesh 15:6. † **4:8 4:8** Zabur 32:1-2.

¹¹ Bale sonnat bayagay nesháni áia raset tán pa áiaiy páki o palgáriá mohr o nakshé bebit ke sonnat bayagá pésar, cha báwaray ráhá hastati. Maksad esh at ke Ebráhém hamá sajjahén mardománi pet zánag bebit ke bé sonnat bayagá imána kárant o é dhawlá á ham pák o palgár hesába bant.

¹² Hamé paymá, Ebráhém áyáni ham pet ent ke na tahná sonnat kanag butagant, imánay ráhá gám ham janagá ant, hamá ráhá ke may pet Ebráhémá cha sonnat bayagá pésar gáma jat.

Ebráhém o wádah

¹³ Ebráhém o áiaiy nasl o padréchá é wádah ke jahánay mirás baróka bant cha Sharyatay ráhá naraset, cha páki o palgáriay ráhá raset ke cha imáná kayt.

¹⁴ Parchá ke agan Sharyatay randgir o mannók mirás barók buténant, báwar béarzesh o wádah bémáná at,

¹⁵ chiá ke Sharyat kahr o gazaba kárit. Bale ódá ke Sharyat néstent, Sharyat próshag ham nabit.

¹⁶ Paméshká, wádah báwaray sará óshtátag, tán wádahay bonred rahmat bebit o áiaiy sarjam bayag pa Ebráhémay sajjahén nasl o padréchá zamánat kanag bebit. É wádah tahná pa Sharyatay randgir o mannókán mabit, pa áyán ham bebit ke gón Ebráhémay imáná sharikdár ant, parchá ke Ebráhém may sajjahénáni pet ent.

¹⁷ Anchosh ke nebisag butag: “*Man tará bázén kawmáni pet kortag.*”‡ Gorchá, Hodáay chammá

---

‡ 4:17 4:17 Pédáesh 17:5.

á may pet ent, hamá Hodá ke Ebráhémá áiy sará báwar kort, á ke mordagán zendaga kant o néstíá gwánka jant o hasta kant.

¹⁸ Wahdé hech omété néstat, Ebráhémá gón ométwári báwar kort ke bázén kawméay peta bit. Anchosh ke Hodáyá gón Ebráhémá gwash-tagat: *“Tai poshtpad o óbádag estáráni kesásá báza bant.”*§

¹⁹ Wahdé wati bésáhén jesm o jáni cháret, parchá ke Ebráhémá kamm o gésh sad sál at, yá hamá wahdá ke Sárahay santhi o béchokkii dist, á wati báwaray sará sost nabut.

²⁰ Hodáay wádahay sará, Ebráhém bébáwar nabut o shakki nakort, á wati báwaray sará mohr óshtát o Hodái shán o shawkat dát.

²¹ Saddak at ke Hodáyá é wák hast ke wati wádahá purah bekant.

²² Paméshká cha Hodáay némagá*“pák o palgár hesáb árag but”*.

²³ Pákén Ketábay é labz ke *“hesáb árag but”* tahná pa Ebráhémá nebisag nabutag,

²⁴ pa má ham nebisag butag. Má ham cha Hodáay némagá pák o palgár hesáb áraga bén, má ke Hodáay sará báwara kanén ke áíá may Hodáwand Issá cha mordagán jáh janáént.

²⁵ Issá pa may gonáhán, markay dastá dayag but o pa may pák o palgár kanagá, cha mordagán jáh janáénag but.

5

Hodá o ensánay nyámá wassháni

---

§ 4:18 4:18 Pédáesh 15:5.

¹ Nun ke báwarmandiay sawabá pák o palgár zánag butagén, cha may Hodáwand Issá Masihay ráhá mayg o Hodáay nyámá sohl o wassháni* barjáh dárag butag.

² Cha Issá Masihay ráhá, é rahmatay darwázag ham pa má pach kanag butag o annun rahmatáni sáhegá óshtátageén, wati é ométay sará gal o shádehi ham kanén ke Hodáay shán o shawkatá sharikdára bén.

³ Tahná eshiay sará na, wati sakkiáni sará ham gal o shádehia kanén, chiá ke zánén sakkiay bar o samar sabr o ópár ent.

⁴ Ópár, shaksiat† addha kant o shaksiat ométa kárit.

⁵ Omét mára delprósh bayagá naylit, chiá ke Hodáay mehr may delá ér réchag butag, cha hamá Pákén Ruhay ráhá ke mára bakshag butag.

⁶ Gisshéntageén wahdá, Masihá wati sáh pa radkár o béhodáyán dát, á wahdá ke má angat nezór o béwas atén.

⁷ Sakk kammok chosha bit ke kasé pa nék o pákén mardoméá cha wati sáhá sar begwazit, chónáhá buta kant kaséá é tahm o joriat bebit ke wati sáhá pa nékén mardoméá bedant.

⁸ Bale Hodá may sará wati mehrá chosh pad-dara kant: hamá wahdá Masih pa maygi mort ke má angat gonahkár atén.

⁹ Paméshká, nun ke má cha áiy hónay ráhá pák o palgár zánag butagén, angat deljamter én ke áiy sawabá cha Hodáay kahr o gazabá rakkénaga bén.

---

* **5:1 5:1** Wassháni, bezán sohl, áshti. † **5:4 5:4** Shaksiat, bezán kerdár, Arabi o Pársiá “shakhsiat”.

10 Agan á wahdá ke angat Hodáay dozhmen atén, cha áíay Chokkay markay ráhá gón áíá pa sohl o wasshániá rasénag butén, gorhá nun ke pa sohl o wasshániá rasetagén, sakk deljamter én ke áíay zenday sawabá rakkénaga bén.

11 Bale na tahná pa haminchoká, má cha wati Hodáwand Issá Masihay ráhá Hodáay sará pahra bandén, hamá Issá ke áíay sawabá annun mára sohl o wassháni rasetag.

Ádam o Masih

12 Gorhá hamá paymá ke gonáh yak kaséay sawabá jaháná átk o mark cha gonáhá, hamé dhawlá mark ham sajjahén mardománi nyámá sheng o tálán but, chiá ke sajjahénán gonáh kort.

13 Cha Sharyatá pésar, gonáh jaháná hastat, bale agan Sharyaté mabit, gonáh ham hesába nabit.

14 Bale angat, cha Adamá beger tán Mussáyá, marká hákemi kort, tantaná‡ hamáyáni sará ham ke sarkeshiesh Adamay dhawlá naat. Adam hamá kasay mesál at ke áyagi at.

15 Bale bakshesh o théki, náparmániay paymá naent. Agan yak kaséay náparmániay sawabá bázéné mort, bale Hodáay rahmat o théki chin-chok géshter, bázén mardoméá sar but, é théki ke cha hamá yakkén ensánay rahmatá raset, bezán cha Issá Masihaygá.

16 É théki, á yakkén ensánay gonáhay ásaray paymá naent, chiá ke dádrasi cha yak náparmániéá átk o ásar o ákebati mayárbári

---

‡ 5:14 5:14 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

at, bale bakshesh o théki bázén náparmánián o randa kayt o páki o palgária kárit.

¹⁷ Agan yakkéay náparmániay sawabá, cha hamá yakkénay ráhá marká bádsháhi kort, gorhá á mardom ke sarréchén rahmat o palgáriay thékiay wáhonda bant, cha é yakkéná, bezán cha Issá Masihay némagá, wati zendá báz géshter bádsháhia kanant.

¹⁸ Gorhá hamá paymá ke cha yak ensánéay gonáhá sajjahén mardom mayárig kanag butant, cha yak ensánéay nékén kára sajjahén mardom pák o palgár o zenday wáhonda bant.

¹⁹ Hamá paymá ke cha yakkéay náparmániá bázén mardomé gonahkár kanag but, cha yakkéay parmánbardáriá bázéné pák o palgár ham kanaga bit.

²⁰ Nun, Sharyat átk ke náparmáni géshter bebit, bale jáhé ke gonáh gésh but, rahmat ham sarréchter but,

²¹ tánke, hamá paymá ke gonáhá cha markay ráhá bádsháhi kort, rahmat ham cha páki o palgáriá bádsháhi bekant o cha may Hodáwand Issá Masihay ráhá mára dém pa namiránén zendá bebárt.

6

Cha gonáhá mark o gón Hodáyá zend

¹ Gorhá ché begwashén? Gón gonáhá démá berawén tán rahmat géshter bebit?

² Hechbar! Má ke cha gonáhá sestag o mortagén, chón buta kant ke angat gonáháni tahá zend begwázénén?

³ Shomá nazánét, wahdé má sajjahén Issá Masihay námá pákshódi dayag butén, gón áiyay marká may pákshódi but?

⁴ Paméshká, má cha pákshódiay ráhá mortag o gón áiyá kabr kanag butagén, tán hamá paymá ke Masih cha Petay shán o shawkatá cha mordagán zendag kanag but, hamé dhawlá má ham nókén zenday tahá gám bejanén.

⁵ Agan má áiyay paymén markéá gón áiyá hór butagén, gorhá allam áiyay paymén jáh janagéá ham gón áiyá hóra bén.

⁶ Má zánén ke may kwahnén hasti o zend, gón áiyá salibay sará dranjug but tánke hamá jesm o ján bérán bebit ke gonáhay golám ent o má cha ed o rand gonáhay golámiá makanén.

⁷ Parchá ke á kas ke mortag cha gonáhá chotthetag.

⁸ Bale agan gón Masihá mortagén, mará báwar ent ke gón áiyá zend ham gwázénén.

⁹ Má zánén, Masih ke cha mordagán jáh janáénag butag, nun hechbara namerit o mark cha ed o rand áiyay sará sarzóra nabit.

¹⁰ Á, gón wati marká, yakkén randá pa modámi, pa gonáhá mort o wati annugén zendá, pa Hodáyá zendag ent.

¹¹ Hamé dhawlá, shomá ham watá pa gonáhá mordag bezánét o cha Issá Masihay ráhá watá pa Hodáyá zendag bezánét.

¹² Paméshká maylét gonáh shomay zawál bayókén jesm o jáná hákemi bekant ke áiyay sellén wáhagán purah bekanét.

¹³ Wati jesm o jánay band o bógán gonáhay dastá madayét ke selliy sámán bebant. Shomá cha marká dém pa zendá árag butagét, nun watá Hodáay sepordah bekanét o wati jesm o jánay band o bógán ham Hodáay dastá bedayét ke páki o palgáriay sámán bebant.

¹⁴ Báyard ent gonáh shomay sará hákemi makant, parchá ke shomá Sharyatay sáhegá naét, rahmatay sáhegá ét.

Páki o palgáriay golámi

¹⁵ Gorhá ché? Paméshká ke Sharyatay sáhegá naén o rahmatay sáhegá én, gorhá gonáh bekanén? Hechbar!

¹⁶ Wahdé watá parmánbardárén golámáni paymá yakkéay dastá dayét, áiy goláma bét, parchá ke cha hamáíá parmána zurét. É habará nazánét? Yá gonáhay goláma bét ke dém pa marká bárt yá parmánbardáriay golám, dém pa páki o palgáriá.

¹⁷ Bale Hodáay shogr ent, harchont pésará gonáhay golám atét, nun shomá pa setke del hamá tálimay parmánbardári kortag ke áiy sepordah butagét.

¹⁸ Shomá cha gonáhá ázát kanag o nun páki o palgáriay golám butagét.

¹⁹ Wati sareshtá nezór ét, paméshká man é habarán gón ensáni mesáléá kanán. Hamá paymá ke shomá pésará wati jesm o jánay band o bóg pa nápáki o gésh o géshter bayókén radkáriáni golámiá péshe kort, nun áyán pa pákiay golámiá péshe bekanét ke ásar o ákebatí palgári ent.

20 Á wahdá ke shomá gonáhay golám atét cha páki o palgáriay némagá ázát atét.

21 Gorhá shomá cha á chizzán chónén samaré bort ke nun cha áyán sharmendag ét, á chizzáni ásar mark ent.

22 Bale nun ke cha gonáhay némagá ázát butagét o Hodáay golám ét, samaré ke katthét palgári ent o áiy ásar namiránén zend.

23 Parchá ke gonáhay mozz mark ent bale Hodáay bakshesh namiránén zend ent ke cha may Hodáwand Issá Masihay ráhá rasit.

7

Cha sur o sángá mesále

1 Oo brátán! Nazánét ke Sharyat tán hamá wahdá ensánay sará hokma kant ke ensán zendag ent? Man gón hamáyán habar kanagá án ke Sharyatá zánant.

2 Pa mesál, Sharyatay rahbandá, yak jané tán hamá wahdá wati marday páband ent ke mardi zendag ent. Bale agan mardi mort, gorhá á cha sur o sángay rahbandán ázát ent.

3 Tán wahdé áiy mard zendag ent, agan á dega mardé begipt, zenahkár zánaga bit. Bale agan áiy mard bemerit, cha Sharyatay é rahbandá ázát ent o agan dega mardé begipt zenahkár zánaga nabit.

4 Oo mani brátán! Hamé paymá cha Masihay jesm o jánay ráhá* shomá cha Sharyatá ázát butag o mortagét tán dega kaséay bebét, hamáiyay

---

* **7:4 7:4** Cha Masihay jesm o jánay ráhá, bezán cha Masihay markay ráhá.

bebét ke cha mordagán jáh janáénag but, tán pa Hodáyá bar o samar byáren.

⁵ Wahdé may mahár gonahkárén sareshtay dastá at, may band o bógáni tahá hamá por-gonáhén hawá o hawasán kára kort ke cha Sharyatay zánagá chest butagatant tánke pa marká bar o samar byáren.

⁶ Bale nun má cha Sharyatá ázát butagén, cha hamá chizzá mortagén ke pésará mára pábandi kortagat, tánke cha Ruhay nókén ráhá Hodáyay hezmatá bekanén, cha Sharyatay nebeshtaháni kwahnén ráhá na.

Gón gonáhá ger o chill

⁷ Gorhá ché begwashén? Sharyat gonáh ent? Hechbar! Bale agan Sharyat mabutén, mana nazánt gonáh chié. Agan Sharyatá magwashtén “tamah makan”,[†] mana nazánt tamah o lálech chié.

⁸ Bale gonáhá cha hamá hokmá sutt o páedag zort o mani delá har paymén tamahi pédá kort. Chiá ke cha Sharyatá dhann, gonáh mortag.

⁹ Yak wahdé man cha Sharyatá dhann zenda gwázént, bale anchosh ke Sharyatay hokm átk, gonáh zendag but o man mortán.

¹⁰ Man dist hamá hokmá ke báyard ent zend byáwortén, pa man marki áwort.

¹¹ Gonáhá cha é hokmá sutt o páedag zort, maná radi dát o cha hamé hokmá koshti.

¹² Gorhá, Sharyat pák ent, hokmi ham pák o nék o ádel ent.

[†] 7:7 7:7 Dargwaz 20:17; Sharyatay Domi Rahband 5:21.

13 Gorchá á chizz ke nék ent, mani markay sawab but? Hechbar! Cha á Sharyatá ke wat nék ent, gonáhá maná dém pa marká bort tán gonáh, gonáh zánag o pajjárág bebit o cha Sharyatay hokmá áiy sherri o gandagi béhesáb bebit.

14 Má zánén ke Sharyat ruhi chizzé, bale man napsáni mardomé án ke goláméay paymá gonáhay kerrá bahá butagán.

15 Man wati jenday kár o kerdán sarpada nabán. Á kárán ke kanaga lóthán nakanánesh, bale hamá kárána kanán ke cha áyán naprata kanán.

16 Agan hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorchá mannán ke Sharyat sharr ent.

17 Nun, cha ed o rand, é man naán ke á kará kant, é hamá gonáh ent ke mani delá neshtag.

18 Mana zánán ke maná, bezán mani gonahkárén sareshotá hech nékié mán nést. Maná nékén kár kanagay wáhag hast, bale korta nakanán.

19 Á nékén kárán ke kanaga lóthán nakanánesh, bale hamá badén kárána kanán ke kanagesha nalóthán.

20 Agan man hamá kárána kanán ke nalóthán bekanánesh, gorchá á káráni kanók man naán, kanók hamá gonáh ent ke mani delá neshtag.

21 Paméshká é kánuná gendán ke wahdé néki kanaga lóthán, badi gón man gón ent.

22 Wati del o daruná, cha Hodáay Sharyatá shádán án,

23 bale dega kánuné wati band o bógáni tahá gendán ke gón mani delay kánuná jangá ent. É

maná gonáhay kánunay bandiga kant ke mani band o bógáni tahá kár kanagá ent.

²⁴ Oh ke man chónén syahróchén mardomé án. Kay maná cha é markigén jesmá rakkénit?

²⁵ Hodáay shográ gerán ke cha may Hodáwand Issá Masihay ráhá rakkán. Haw, wati pegr o hayálá Hodáay Sharyatay golámiá kanán, bale wati sareshtá gonáhay kánunay golám án.

8

Cha Pákén Ruhá zendagi

¹ Nun pa hamá mardomán hech mayárbárié nést ke Issá Masihayg ant.

² Chiá ke cha Issá Masihay ráhá, zenday Ruhay kánuná maná cha gonáh o markay kánuná ázát kortag.

³ Hamá kár ke Sharyatá kort nakortagat, parchá ke gonahkárén sareshtay sawabá nezór butagat, á kár Hodáyá wat kort. É kári chosh kort ke wati jenday Chokki gonahkárén ensánéay dróshomá rawán dát tán pa may gonáhán korbánig bebit. É paymá cha yak jesm o jánéay ráhá* gonáhi mayárbár kort,

⁴ tánke Sharyatay lóth may jesm o jáná saramiá purah bebit, má ke gonahkárén sareshtay ráhá nazurén, Ruhay ráhá zurén.

⁵ Á ke gonahkárén sareshtay ráhá zurant, áyáni pegr o hayál gón hamá chizzán ent ke áyáni sareshta lóthit, bale á ke Ruhay ráhá

---

* **8:3 8:3** Bezán cha Issá Masihay jesm o jánay ráhá.

zurant, hamá chizzáni hayálá ant ke Ruhesha lóthit.

⁶ Gonahkárén ensánay pegr o hayálay ásar mark ent. Bale á pegr o hayál ke mahári Ruhay dastá ent áiay ásar, zendmán o ásudagi ent.

⁷ Hamá pegr o hayál Hodáay dozhmen ent ke mahári gonahkárén sareshstay dastá ent. Á watá Hodáay Sharyatay dastá nadant, é kárá kort ham nakant.

⁸ Á ke gonahkárén sareshstay dastá ant, Hodáyá washnód korta nakanant.

⁹ Bale shomá gonahkárén sareshstay dastá naét, Ruhay dastá ét, parchá ke Hodáay Ruh shomay delá neshtag. Agan kaséa Masihay Ruh gón mabit, á Masihay naent,

¹⁰ bale agan Masih shomay delá ent, gorchá shomay jesm o ján gonáhay sawabá mortag o shomay ruh páki o palgáriay sawabá zendag ent.

¹¹ Agan hamáiay Ruh shomay delá ent ke Issá Masihi cha marká rand jáh janáént, gorchá á ke Masihi cha mordagán jáh janáént, shomay zawál bayókén jesm o jána ham cha wati hamá Ruhá zenda bakshit ke shomay delá neshtag.

¹² Oo brátán! Gorchá má wámdár én, bale gonahkárén sareshstay wámdár naén ke áiay hesábá zend begwázénén.

¹³ Chiá ke agan shomá gonahkárén sareshstay ráhá begerét, merét. Bale agan cha Ruhay ráhá wati sareshstay gonáh o badkárián bekoshét, zendaga mánét.

¹⁴ Á sajjahén mardom Hodáay chokk ant ke Hodáay Ruh áyáni rahshón ent.

15 Shomárá golámi ruhé narasetag ke padá betorsét, shomá pa chokki zurag butagét o Hodái Ruh shomárá rasetag. Cha hamé Ruhá kukkára kanén “Abbá, oo Pet!”

16 Ruhay jend gón may arwáhá gwáhia dant ke má Hodáay chokk én.

17 Nun agan má Hodáay chokk én, gorphá mirás ham barén, cha Hodáyá mirása barén o gón Masihá hammirás én. Chiá ke agan má pa rásti áiy sakki o sórián hamráh bebén, gorphá áiy shán o shawkatá ham sharikdára bén.

Hodáay mehr o may áyókén shán o shawkat

18 Mani hesábá, é zamánagay sakki o sóri, á shán o shawkatay démá hecch naant ke pa má paddar bayagi ent.

19 Chiá ke sajjahén hasti, pa bésabri hamé wadará ent ke Hodáay chokk kadén záher kanaga bant.

20 Sajjahén hasti náhudagiay dastá dayag but. É cha hastiay jenday wáhag o razáyá nabut, cha hamáiy wáhag o razáyá but ke hastii náhudagiay chérá chér tarrént, bale gón é ométá

21 ke hastiay jend cha zawáliay golámiá ázát o Hodáay chokkáni ázátiay shán o shawkatá sharikdára bit.

22 Má zánén ke sajjahén hasti angat cha zank o záyagay dardán nálagá ent.

23 Tahná hasti nálagá naent, má wat ham ke cha Ruhay awali bar o samará sharikdár butagén, wati daruná nálagá én, hamé wahdá ke pa bésabri wadará én ke mára pa chokki bezurit, tánke may jesm o ján ázát kanag bebit.

24 Má gón hamé ométá rakkénag butagén, bale omété ke sarjam butag, nun omét gwashaga nabit. Chón buta kant mardom hamá chizzay ométá bebit ke hastenti?

25 Agan hamá chizzay ométwár bebén ke angat mára nést, gorhá pa sabr áiy wadára bén.

26 Hamé paymá Ruh may nezóriáni tahá mára komaka kant, chiá ke má nazánén chón o pa kojám chizzán dwá bekanén, bale Ruhay jend gón anchén nálagán pa má nyámjigeria† kant ke labzesh bayán korta nakant.

27 Á ke may delána patthit Pákén Ruhay pegr o hayálána zánt, chiá ke Ruh gón Hodáay wárag o razáyá pa palgártagénán nyámjigeria kant.

28 Má zánén, Hodá sajjahén chizzán pa wati dóst dárókáni sharri o émeníá kára bandit,‡ pa hamáyán ke Hodáay maksadá gwánk janag butagant.

29 Hodáyá á cha péshá zántant o cha pésará anchoshi gisshéntant ke áiy Chokkay dáb o dróshomá bebant, tán á Chokk bázén brátáni awali bebit.

30 Á ke Hodáyá cha pésará gisshéntant, gwánki ham jatant, á ke Hodáyá gwánk jatant, pák o palgári kortant o á ke pák o palgári kortant, shán o shawkati ham dátant.

31 É chizzáni bárawá ché begwashén? Agan Hodá gón má gón ent, kay may dozhmen buta kant?

---

† 8:26 8:26 Nyámjigeri, bezán sohl o saláhkári. ‡ 8:28 8:28 Yá: “Má zánén, sajjahén chizz pa Hodádóstáni sharri o émeníá gón yakdomíá kára ant, ...”.

³² Á ke wati Chokkay parwáhi nakort o pa maygi cha áiá sar gwast, gón áiá hawár, á dega sajjahén chizzán ham mára nadant?

³³ Hodáay gechén kortagénán kay bohtám jata kant? É Hodá ent ke pák o palgára kant.

³⁴ Kay mayárbáriay hokmá borreta kant? Issá Masih, hamá ent ke mort o, haw, cha mordagán jáh janáénag but, hamá ke Hodáay rástén kashá ent o áiay dargáhá pa má nyámjigeria kant.

³⁵ Kay mára cha Issá Masihay mehrá jetá korta kant? Sakki o sóri yá parésháni, ázár yá dhokkálŞ, jándari, hatar yá zahmay zráb?

³⁶ Anchosh ke nebisag butag:

Tai sawabá sajjahén róchá gón marká dém pa dém én o korbánigén pasáni paymá hesáb áraga bén.*

³⁷ Enna, mára é sajjahén chizzáni tahá cha hamáiy ráhá mazanén kámyábié rasit ke gón má mehri kortag.

³⁸ Man deljam o saddak án ke na mark, na zendagi, na préshtag, na hokmrán, na annugén o na áyókén chizz, na wák o zór,

³⁹ na borzi, na jahli o na sajjahén hastiay dega chizzé mára cha Hodáay hamá mehrá jetá korta kant ke cha may Hodáwand Issá Masihá mára rasit.

9

Hodái gechén

Ş 8:35 8:35 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. * 8:36 8:36 Zabur 44:22.

1 Man cha Masihay arwáh o jabiná rásta gwashán o dróga nabandán, mani del o darun cha Pákén Ruhá é habaray sháhediá dant ke

2 maná sóznákén andóh o modámén dardé delá ent.

3 Drecha wati hamrag o hamzátén brátáni háterá, man nálat kanag buténán o cha Masihá besesténán.

4 Á, Esráili ant ke pa chokki zurag butagant. Shán o shawkat, ahd o paymán, Sharyatay rasag, parasteshay ráh o rahband o Hodáay labz o karár hamáyánig ant.

5 Bonpirok hamáyánig ant o Masih ham ke sajjahénáni Hodá ent, jesmi hesábá cha hamáyáni nasl o padréchá ent. Áiá modám satá o saná bát. Anchosh bát. Ámin.

6 Chosh naent ke Hodáay habará prósh wártag. Chiá ke har Bani Esráilié, Esráili naent.

7 Ebráhémay har chokk o nomásagé áiy rástén óbádag naent. Bale *“tai nasl o padréch cha Esháká hesáb áraga bit.”**

8 É chizz péscha dárít ke Hodáay chokk á naant ke jesmi chokk ant. Wádah dátagén chokk Ebráhémay nasl o padréch hesáb áraga bant.

9 Parchá ke wádah o karár chosh at: *“Gisshéntagén wahdá pera tarrán o Sárahá mardénchokké bit.”*†

10 Tahná esh naat, gón Rebekáyá ham hamé paymén chizzé but, wahdé á pa wati járhén chokkán lápporr but. Áyáni pet ham hamá yakkén at, bezán may bonpirok Eshák.

---

* 9:7 9:7 Pédáesh 21:12. † 9:9 9:9 Pédáesh 18:10.

11-12 Bale cha eshiá pésar ke chokk pédá bebant o néki yá badi bekanant, Rebekáyá gwashag but ke *“masterén kasterénay hezmatá kant.”*‡ É dhawlá but tán Hodáay erádah cha gechénkáriá barjáh dárag bebit, bale cha kár o kerday ráhá na, cha hamáiy ráhá ke ensáná gwánka jant.

13 Anchosh ke nebisag butag: *“Ákub maná dóst at o cha Issuá napraton kort.”*§

14 Gorhá ché begwashén? Hodá náensáp ent? Hechbar!

15 Chiá ke gón Mussáyá gwashit: *“Agan belóthán gón yakkéá mehrabán bebán, gón áiy mehrabána bán o agan belóthán kaséay sará rahm bekanán, áiy sará rahma kanán.”**

16 Bezán, é ensánay wáhag o was kanagay sará nabit, rahm kanag Hodáay dastá ent.

17 Parchá ke Pákén Ketáb gón Perawná gwashit: *“Man tará pa é maksadá mazani dátag ke cha taw wati zór o wáká pésh bedarán tánke mani nám sajjahén zeminá jár janag bebit.”*†

18 Gorhá bezán, Hodá harkasay sará ke belóthit rahma kant o harkasay delá ke belóthit senga kant.

Hodáay kahr o rahmat

19 Cha man josta kanay: “Gorhá Hodá chiá angat mára éra jant? Áiy erádahay démá kay óshtáta kant?”

20 Bale, oo ensán! Pa rásti taw kay ay ke gón Hodáyá yak o do bekanay? É sharrén habaré

---

‡ 9:11-12 9:11-12 Pédáesh 25:23. § 9:13 9:13 Maláki Nabiay Ketáb 1:2-3. * 9:15 9:15 Dargwaz 33:19. † 9:17 9:17 Dargwaz 9:16.

ke addh kortagéné wati addh kanóká begwashit:
“Chiá maná é paymá addhet kortag?”

²¹ Kuzahgará é hakk nést ke cha gelay yakkén chanká darpé pa alkápén o darpé pa ancháén káréa addh bekant?

²² Gorhá ché? Harchont Hodáyá wati kahr o gazab pesh dárag o wati wák o kodrat paddar kanag lóthet, bale angat áiy ehtiára at, gón mazanén ópáre á mardomán besaggit ke kahr o gazabay chérá atant o gár o gomsár bayagay láhek.

²³ Gorhá ché? Balkén áia chosh kortag tán wati shán o shawkatá hamá mardomán pesh bedárit ke áiy rahmatay chérá ant, hamá mardom ke Hodáyá pésará pa shán o shawkatá tayár kortagant.

²⁴ Má ham ke Hodáay gwánk jatagén én é rahmatay chérá én, tahná cha Yahudiáni nyámá gwánk jang nabutagén, cha darkawmáni nyámá ham gwánk jang butagén.

²⁵ Anchosh ke Hushah nabiy ketába gwashit:
*“Hamá ke mani kawm naat, man áia wati kawma gwashán,
hamá ke mani dordánag naat man áia wati dordánaga gwashán.”*‡

²⁶ Anchosh ham:
*“Hamá jágahá ke gón áyán gwashag but:
‘Shomá mani kawm naét,’
ódá á, zendagén Hodáay chokk gwashaga bant.”*§

---

‡ 9:25 9:25 Hushah Nabiy Ketáb 2:23. § 9:26 9:26 Hushah Nabiy Ketáb 1:10.

27 Esráilay bárawá Eshayá nabi jára jant o gwashit:

*“Bell ke Bani Esráilay chokk, daryáay rékáni kesásá báz bebant,
bale cha áyán tahná yak kasánén pasht kaptagén bahré rakkít.*

28 *Chía ke Hodáwand zeminay sará wati shawr o hokmá pa tézi o mohkami barjáha kant.”**

29 Hamá paymá ke Eshayá nabiá péshgóyi kortag:

*“Agan lashkaráni Hodáwandá pa má nasl o padréch maeshtén,
gorhá má ham Sodumay mardománi paymá butagatén o
may ásar ham Gomurahay mardománi ásar at.”†*

Esráilay nábáwari

30 Nun ché begwashén? Hamá darkawm ke pa páki o palgáriá johdesh nakort, páki o palgáriesh raset, hamá páki o palgári ke cha báwará kayt.

31 Bale Esrálián ke cha Sharyatay ráhá pa páki o palgáriá johd kort, cha Sharyatay ráhá pa páki o palgáriá narasetant.

32 Parchá chosh but? Paméshká ke áyáni johd, báwaray sará naat, kár o kerday sará at. Áyán mán gishshénókén sengay sará thagal wárt.

33 Anchosh ke nebeshtah ent:
“Man Sahyuná sengé#éra kanán ke mardomána thagalénit,

---

* **9:28 9:28** Eshayá Nabiay Ketáb 10:22-23. † **9:29 9:29** Eshayá Nabiay Ketáb 1:9. ‡ **9:33 9:33** Edá seng pa Issá Masihá esháraté.

*taláre ke áyán dawra dant,
harkas ke áiy sará báwar bekant pashal o
sharmendaga nabit.”§*

10

Cha Hodáay némagá páki

¹ Oo brátán! Mani delay armán o dwá gón Hodáyá pa Esráilián hamesh ent ke á berakkant.

² Man pa áyán gwáhi dáta kanán ke á pa Hodáyá hodónák* o porjósh ant, bale áyáni é hodónáki cha sharrén zánt o zánagéa naent.

³ Cha á páki o palgáriá násahig o násarpad atant ke cha Hodáay némagá ent o wati jenday páki o palgáriay jórhénagay johdá atant, paméshká watá á páki o palgáriay dastá nadátagesh ke cha Hodáay némagá ent.

⁴ Masih, Sharyatay sarjami o halási ent. Ásar esh ent, harkas ke báwara kant, pák o palgár zánaga bit.

Rakkagay ráh

⁵ Hamá páki o palgári ke cha Sharyatá kayt, áiy bárawá Mussá chosha nebisit: *“Harkas ke é hokmáni sará kára kant gón esháni dáragá zendaga mánit.”†*

⁶ Bale á páki o palgári ke cha báwará kayt é dhawlá gwashit: *“Wati delá magwashét ‘kay ásmáná rawt?’ ”,‡ bezán ke Masihá jahlád byárit,*

---

§ 9:33 9:33 Eshayá Nabiay Ketáb 8:14; 28:16. * 10:2 10:2 Hodónák, bezán wáhagdar, armáni, lóthók, delmánag. † 10:5 10:5 Láwián 18:5. ‡ 10:6 10:6 Sharyatay Domi Rahband 30:12.

⁷ “*yá ‘kay johlén kabrá éra kapit?’*”, § bezán ke Masihá cha mordagán borzád byárit.

⁸ Gorhá ché gwashit? “*Labz tai nazziká ent, tai lontháni sará o tai delay tahá ent*”, * bezán báwaray hamá Labz ke má áíá jára janén.

⁹ Agan gón dapá bemannay ke Issá Hodáwand ent o pa del báwar bekanay ke Hodáyá á cha mordagán jáh janáéntag, rakkénaga bay.

¹⁰ Chiá ke ensán pa del báwara kant o pák o palgár zánaga bit, gón zobáná ham mannit o é paymá rakkít.

¹¹ Chiá ke Pákén Ketába gwashit: “*Harkas áíay sará báwar bekant hechbar sharmendaga nabit.*” †

¹² É bárawá Yahudi o Yunániay nyámá park o pére nést. Chiá ke hamé yakkén Hodáwand, sajjahénáni Hodáwand ent o pa hamá drostigén mardomán békesás saki‡ o bakshók ent ke áíá tawára kanant.

¹³ Chiá ke “*harkas Hodáwanday námá tawár bekant, rakkít.*” §

¹⁴ Nun chón yakkéá tawár bekanant ke áíay sará báwaresh nakortag? O chón yakkéay sará báwar bekanant wahdé áíay bárawá chizzé naeshkotagesh? O chón beshkonant agan kasé áyáni kerrá é járá majant?

¹⁵ O chón jár bejanant agan rawán dayag nabutagant? Anchosh ke nebeshtah ent:

---

§ **10:7 10:7** Sharyatay Domi Rahband 30:13. * **10:8 10:8** Sharyatay Domi Rahband 30:14. † **10:11 10:11** Eshayá Nabiay Ketáb 28:16. ‡ **10:12 10:12** Saki, bezán bakshendah, Ordu o Pársiá “sakhí”. § **10:13 10:13** Yuil Nabiay Ketáb 2:32.

“Washkadam ant á mardom ke wasshén mestága kárant.”*

¹⁶ Bale bázénéá é wasshén mestág naman-netag, chiá ke Eshayá nabia gwashit: *“Oo Hodáwand! May paygámay sará kayá báwar kort?”†*

¹⁷ Gorhá bezán ke báwar, cha paygámay gósh dáragá kayt o paygámay gósh dárag, cha Masi-hay mestágay jár janagá.

¹⁸ Bale nun josta kanán: *“Áyán naeshkotag?”* Allam eshкотagesh, parchá ke:

“Áyáni tawár sajjahén donyáyá shotag o áyáni habar jahánay goddhi marz o simsarán sar butagant.”‡

¹⁹ Padá josta kanán: *“Esráil sarpad nabutag?”* Awalá, Mussá cha Hodáay kawlá gwashit:

“Man shomárá hamá mardománi hasaddiga kanán ke kawmé naant; shomárá gón násarpadén kawmé hezhmnáka kanán.”§

²⁰ Gorhá, Eshayá nabi pa deléri o tamardi cha Hodáay kawlá gwashit:

“Maná hamáyán dar gétk ke mani shóházá naatant, man watá pa hamáyán paddar kort ke mani jost o porsá naatant.”*

²¹ Bale Esráilay bárawá gwashit: *“Sajjahén róchá man wati dast,*

---

* **10:15 10:15** Eshayá Nabiay Ketáb 52:7. † **10:16 10:16** Eshayá Nabiay Ketáb 53:1. ‡ **10:18 10:18** Zabur 19:4. § **10:19 10:19** Sharyatay Domi Rahband 32:21. * **10:20 10:20** Eshayá Nabiay Ketáb 65:1.

dém pa náparmán o barhelápén kawméá dráj kortag.”†

11

Hodáyá wati kawm yalah nakortag

¹ Nun josta kanán, Hodáyá wati kawm dawr dátag o yalah kortag? Hechbar! Chiá ke man wat ham Esráilié án, cha Ebráhémay nasl o padréchá án o Benyáminay kabilahá.

² Hodáyá wati kawm ke cha pésará zántag, dawr nadátag. Nazánét Pákén Ketáb Elyás nabiy bárawá ché gwashit? Á, che paymá Esráilay helápá Hodáay kerrá dazbandia kant?

³ Gwashit: *“Oo Hodáwand! Eshán tai nabi koshtagant o tai korbánjáh wayrán kortagant. Pasht kaptagén tahná man án o nun mani kosha-gay randá ant.”**

⁴ Bale Hodáay passaw pa áia ché at? *“Man pa wat hapt hazár mardom gishéntag ke Baalay†démá kóndhán nakaptagant.”‡*

⁵ Hamé paymá, maróchi ham lahtén choshén pasht kaptag ke cha rahmatay ráhá gechén kanag butagant.

⁶ Agan gechén cha rahmatay ráhá ent, gorhá cha ed o rand cha kár o kerdá naent, agan cha kár o kerdá butén, gorhá cha ed o rand rahmat, rahmat nabutagat.

---

† **10:21 10:21** Eshayá Nabiy Ketáb 65:2. * **11:3 11:3** Bádsháháni Awali Ketáb 19:10, 14. † **11:4 11:4** Baal, bezán darkawmáni yak boté. ‡ **11:4 11:4** Bádsháháni Awali Ketáb 19:18.

⁷ Gorhá ché? Á chizz ke Esráil áiy shóházá at naraseti, gechén kortagénán raset bale á degaráni del seng but.

⁸ Anchosh ke nebeshtah ent:
*“Hodáyá á káhel o sostén ruhé dátant,
chammi dátant ke magendant o
góshi dátant ke maeshkonant,
tán maróchigén róchá.”* §

⁹ Dáudá ham gwashtag:
“Áyáni parzónag pa áyán dám o talké bát,
thagal dayókén seng o sezá o azábé bát,
¹⁰ chammesh tahár bátant tán magendant o
sréneshtán abad komp o chóth bát.”* †

¹¹ Gorhá josta kanán, áyán anchosh thagal wártag ke bekapant o padá pád átk makanant? Hechbar! Áyáni thagal waragay sawabá rakkag pa darkawmán átkag tán Esráiliáni hasadd pád byayt.

¹² Agan áyáni thagal warag pa donyáyá barkat but o áyáni prósh o táwán pa darkawmán ganjé, gorhá áyáni sarjamén hór bayag chónén mazanén barkaté kárit.

¹³ Oo darkawmán! Annun gón shomá habara kanán. Nun ke mani kásedi gón darkawmán ent, wati hezmatá porarzesha zánán,

¹⁴ pa é ométá ke wati jenday mardomán hasaddig bekanán o é paymá cha áyán lahtená berakkénán.

---

§ **11:8 11:8** Sharyatay Domi Rahband 29:4; Eshayá Nabiay Ketáb 29:10. * **11:9 11:9** Parzónag, bezán soprah. † **11:10 11:10** Zabur 69:22-23.

15 Chiá ke, agan áyáni dawr dayag jahánay sohl o wassháni ent, gorhá áyáni zurag cha mordagán zendag bayagá abéd, ché buta kant?

16 Agan homiray hamá chánag pák bebit ke awali bar o samar ent, gorhá bezán tarunay sajjahén nagan ham pák ant, agan risshag pák bebit thál ham pák ant.

17 Agan drachkay lahtén thál próshag o sendag butag o taw ke jangali zaytunay thálé ay, á dega tháláni nyámá gón drachká paywand janag butagay o nun zaytunay risshagay porzórén shiragá sharikdár ay,

18 á tháláni poshtá pahr maband. Agan chosha kanay, mashamósh ke taw risshag nadáshtag, é risshag ent ke tará dáshtagi.

19 Nun balkén begwashay: “Á thál próshag o sendag butant tán man paywand janag bebán.”

20 Rást ent. Á thál sendag butant ke nábáwar atant, bale taw cha báwará óshtátag o mohr ay. Gorunák mabay o pa tors zend begwázén.

21 Chiá ke agan Hodáyá drachkay asligén tháláni ópár nakort, tai ópára ham nakant.

22 Nun Hodáay mehrabáni o trondiá bechár, trondi pa hamáyán ent ke kaptagant o mehrabáni pa taw ent, agan áiy mehrabániáni sáhegá bemánay. Agan na, taw ham goddhaga bay.

23 Á ham, agan wati bábawariay sará mamánant, paywand janaga bant, chiá ke Hodáyá áyáni padá paywand janagay wák o twán hast.

24 Taw cha hamá zaytunay drachká goddhag

butagay ke wati zátá jangali ent o wati zátay helápá gón keshtagén zaytuná paywand janag butagay. Gorhá hamá ke é zaytunay asligén thál ant, che paymá pa arzáni gón wati jenday drachká padá paywand janag buta nakanant?

Esráilay rakkénag

²⁵ Oo brátán! Chó mabit watá cha wati kadd o kesásá master bezánét. Paméshká nalóthán cha é rázá násarpad bebét ke Esráilay yak bahréay sará sakdeli tán hamá wahdá átkag ke darkawm sarjamiá byáyant gón.

²⁶ É paymá, nun sajjahén Esráila rakkit, hamá dhawlá ke nebeshtah ent:

“Rakkénók cha Sahyuná kayt o

gomráhiá cha Ákubay padréchá dura kant.”

²⁷ *“Gón áyán mani ahd o paymán hamesha bit, wahdé áyáni gonáhán dura kanán.”*‡

²⁸ Bani Esráili wasshén mestágay hesábá, pa shomaygi Hodáay dozhmen ant bale gechénkáriay hesábá, á pa wati bonpirokáni háterá Hodáay dóst ant.

²⁹ Chiá ke Hodá wati thékiá pacha nagipt o wati gwánká pera natarrénit.

³⁰ Hamá paymá ke yak wahdé shomá Hodáay náparmán atét bale cha Esráiliáni náparmániá, Hodáay mehr o rahmat shomárá raset,

³¹ nun á náparmán butagant tánke cha hamá rahmatá ke shomárá rasetag, áyán ham rahmat berasit.

---

‡ **11:27 11:27** Eshayá Nabiay Ketáb 59:20-21; 27:9; Eremiá Nabiay Ketáb 31:33-34.

32 Chiá ke Hodáyá sajjahén mardom náparmániay bandig kortagant tánke sajjahénáni sará rahm bekant.

Hodáay hekmat

33 Pokkó, Hodáay ganj o hekmat o zántay johlánki chinchok báz ent!

Áiay shawr o saláh cha zánag o dar géjagá dur ant o

ráhi cha shóházá dhann!

34 “*Kayá Hodáwanday pegr zántag o kay áiay sar o sój dayók butag?*” §

35 “*Kayá áiará chizzé dátag ke badalá chizzé begipt?*” *

36 Chiá ke har chizz cha hamáiy némagá ent o cha áiay sawabá o pa hamáia ent. Tán abad shán o shawkat hamáia sar bát. Anchosh bát. Ámin.

12

Zendagén korbánig

¹ Oo brátán! Mani dazbandi gón shomá esh ent ke gón Hodáay rahmatáni chárágá, wati jesm o jána chó zendagén korbánigéa pesh bekanét ke pák o palgár ent o Hodáyá pasonda bit. É shomay ruhánién parastesh ent.

² Gón é donyáyá hamrang o hamdróshom mabét, cha wati pegr o pahmay nók kanagay ráhá badal bebét, tán shomá bezánét o gisshént bekanét ke Hodáay wáhag chi ent, kojám chizz sharr, kámel o Hodáyá pasond ent.

---

§ 11:34 11:34 Eshayá Nabiay Ketáb 40:13. * 11:35 11:35 Ayyubay Ketáb 41:11.

³ Gón hamá rahmatá ke maná bakshag butag shomá sajjahénána gwashán, haminchok ke hastét watá borzter mazánét. Wati bárawá pa sharri o rásti shawr beborrét o watá barábar gón haminchok báwará kesás bekanét ke Hodáyá pa shomá gishhéntag.

⁴ Hamá dábá ke may yakkén jáná, bázén band o bóg hast o sajjahén band o bógáni kár yakké naent,

⁵ má ke báz én, Masihay arwáh o jabiná yakkén jesm o ján én o cha má har yakké, yakdomiay band o bóg ent.

⁶ Barábar gón é mehr o rahmatá ke mará dayag butag, tahr tahrén Hodái dádáni wáhond én. Agan kaséa paygambariay théki rasetag, áia barábar gón wati báwará kár bebandit,

⁷ agan hezmat kanag ent hezmat bekant, agan tálim dayag ent tálim bedant,

⁸ agan delbaddhi dayag ent delbaddhi bedant, agan degaráni zaluratáni purah kanag ent gón daspachi komak bekant, agan péshwái o saróki ent gón sharrén delgóshdári o johdéa saróki bekant, agan mehr o rahm ent gón wasshén delé mehr o rahm bekant.

Mehr

⁹ Shomay mehr báyad ent zagr* o pa del bebit, cha badiá naprat bekanét o gón sharri o nékiá belacchét.

¹⁰ Gón bráti mehré, yakdegará dóst bedárét, pa sharap o ezzat kanagá cha yakdomiá démáter bebét.

---

* **12:9 12:9** Zagr, bezán háles.

11 Hech káray tahá sosti makanét, wati ruhá porjósh bebét, Hodáwanday hezmatá bekanét.

12 Pa ométwári gal o shádehi bekanét, sakkiáni tahá sabr o ópár pésh bedárét o wati dwáyán mohr bóshtét.

13 Hodáay palgártagén mardománi hájatán purah kanagá sharikdár bebét o wati lógay darwázagá pa darámadáni mehmándáriá pach bekanét.

14 Agan kasé shomará ázár berasénit pa áiá barkat belóthét, barkat belóthét o nálat makanét.

15 Agan kasé shádehia kant gón áiá shádehi bekanét o agan kasé grét gón áiá begréwét.

16 Gón yakdomiá pa hamdeli o hamsetki zend begwázénét. Pahr o shán makanét, gón kamterénán hamráh bebét o watá báz aglmand mazánét.

17 Gón kassá badiay badalá badi makanét. Gón hamá kárán delgósh bebét ke harkasay chammán sharr ant.

18 Tán hamá haddá ke shomay dastá bit, gón harkasá pa sohl o árámi zend begwázénét.

19 Oo dordánaagán! Hechbar bérgiri makanét, kahrá pa Hodáyá bellét. Chiá ke nebeshtah ent: *“Hodáwanda gwashit: ‘Béray gerag mani kár ent, sezá dayók man án’.”* †

20 Eshiy badalá:

*“Agan tai dozhmen shodig ent, waráki beday,
agan tonnig ent, ápi beday,*

---

† 12:19 12:19 Sharyatay Domi Rahband 32:35.

*ke gón wati é kára, áiy sará rókén jal o
eshkar moccha kanay.‡” §*

²¹ Mayl badi tai sará sardast bebit, gón nékiá badiay sará sardast bebay.

13

Hokumatay parmánbardári

¹ Harkas watá hokumatay chérdast bemannit, parchá ke cha Hodáay nádéntagená abéd, hech wák o ehtiáré nést o har wák o kodraté ke hast, Hodáyá nádéntag.

² Paméshká, harkas ke cha hokumatá sarkashia kant, Hodáay nádéntagenay helápá pád átkag o harkas ke sarkashi bekant, wati sará mayárbária kárit.

³ Á ke sharrén kára kanant, áyán cha hokumatá torsé nést, bale selkár cha áiá torsant. Agan lóthay cha hokumatay torsá ázát bebay, gorhá sharrén kár bekan o á tará mannit o satá kant.

⁴ Pa tai sharriá, hokumat Hodáay hezmatkár ent, bale agan badkária kanay, cha áiá betors chiá ke zahm mopt o bé sawab áiy dastá naent. Á Hodáay hezmatkár ent, sezá dayóké ke pa badkárán kahra kárit.

⁵ Gorhá, báyad ent hokumatay chérdast bebay, tahná cha kahray torsá na, cha wati jabin o wejdáná ham.

---

‡ **12:20 12:20** Áiy sará rókén jal o eshkar moccha kanay, bezán áiá pashal o sharmendaga kanay. § **12:20 12:20** Solaymánay Bataláni Ketáb 25:21-22.

⁶ Pa hamé sawabá song o máliát ham dayét, parchá ke hákem Hodáay hezmatkár ant o wati wahdá pa hamé kára dayant.

⁷ Harkasay hakká báyard ent bedayét. Agan song o máliátó per ent, báyard ent bedayét, agan rasad* per ent, gorhá rasadá bedayét. Agan ezzat ent, ezzat bekanét o agan sharap ent, sharap.

Pa yakdomiá mehr

⁸ Hechkasay dayn shomára per mabit. Shomay daynkári tahná gón yakdegará mehr kanag ent; chiá ke harkas gón domigá mehra kant, áiá Sharyat barjáh dáshtag.

⁹ Parchá ke “zená makan”, “hón makan”, “dozzi makan”, “tamah makan”† o á dega hokm gón hamé habará gwandh geraga bant: “Gón wati hamsáhegá wati jenday paymá mehr bekan.”‡

¹⁰ Mehr gón hamsáhegá badia nakant. Paméshká mehr kanag, Sharyatay sarjami ent.

¹¹ Anchosh ham, shomá annugén wahdá zánét ke nun á sáhat átkag ke cha wábá pád byáét o hozzhár bebét. Chiá ke nun may rakkag cha á wahday hesábá nazzikter ent ke má awalá báwarmand butagatén.

¹² Shap, dém pa halásiá ent o róch nazzik. Nun byáét tahárókiay kár o kerdán yalah kanén o rozhnáiy zerahá§ bepóshén.

---

* **13:7 13:7** Rasad, bezán cha dhagaráni bar o samarán yak bahré. † **13:9 13:9** Dargwaz 20:13-15, 17; Sharyatay Domi Rahband 5:17-19, 21. ‡ **13:9 13:9** Sharyatay Domi Rahband 19:18. § **13:12 13:12** Zerah, bezán zahmjanáni ásenén póshák.

¹³ Byáét sharapdárén zendé begwázénén, hamá zend ke róchay rozhnáíá gwázénaga bit, choshén zendé magwázénén ke pa ayyáshi, hanósh o malár, waylánki, landhari, pasát o hasadd bebit.

¹⁴ Esháni badalá, Hodáwand Issá Masihá wati póshák bekanét o wati gonahkárén sareshstay wáhagáni sarjam kanagay pad o randá mabét.

14

Nezórén báwarmand

¹ Nezórén báwarmandá wasshátk kanét o bezurét o nagisshetagen habaráni sará gón áíá jérhah makanét.

² Yakkéay báwar áíá har chizzay waragá kellit, bale domi ke báwari nezór ent tahná sabzia wárt.

³ Á ke har chizza wárt, domiá pa áíay pahréz kanagá kamarzesh mazánt o á ke pahréza kant, á degaray sará ke har waráka wárt hokm maborrit, chiá ke Hodáyá, á wasshátk kortag o zortag.

⁴ Taw kay ay ke degaréay hezmatkáray sará hokm beborray? Á wati jenday hodábonday péshgáhá óshtit yá kapit. Bale bezán ke óshtit, chiá ke Hodáwandá é wák hast ke áíá bedárit.

⁵ Kasé yak róchéá cha dega róchéá shartera zánt o degaréay delá sajjahén róch yak ant. Harkas wati delay hayáláni sará saddak bebit.

⁶ Á kas ke yak róchéá hásén róché zánt, pa Hodáwandaygi chosha kant. Á kas ke wárt ham pa Hodáwandaygia wárt, parchá ke Hodáay shográ gipt o á kas ke cha waragá pahréza kant,

pa Hodáwandaygi chosha kant o Hodáay shográ gipt.

⁷ Cha má hechkas pa watigi zendag naent o kass pa watigia namerit.

⁸ Agan zendag én pa Hodáwandá zendag én o agan bemerén pa Hodáwandá merén. Gorhá zendag bebén yá bemerén, Hodáwandayg én.

⁹ Masih paméshká mort o padá zendag but ke mordagáni ham Hodáwand bebit o zendagénáni ham.

¹⁰ Nun taw chiá wati brátá éra janay? Pa ché áiá kamarzeshá zánay? Chiá ke hesábay róchá má sajjahén Hodáay bárgáhá óshtén.

¹¹ Parchá ke nebisag butag:

*“Hodáwanda gwashit: ‘Anchosh ke man zendag
án,
é habar ham rást ent,
hamok mardom mani démá kóndhána kapit
o
har zobán Hodáyá satá kant o sárháit’.”**

¹² Gorhá cha má har yakkéá Hodáay démá wati hesáb dayagi ent.

¹³ Byáét cha ed o rand yakdomiay hokmá maborrén. Eshiy badalá, wati delá shawr bekanét ke á dega brátáni pádráhá lakoshánkén dhók ér makanét o band mabandét.

¹⁴ Man, cha Hodáwandén Issáay némagá sad-dak án ke hech waráké watáwat palit naent, bale agan kasé chizzéá pa wat palit bezánt pa áiá palit ent.

¹⁵ Agan gón tai warákéay waragá tai brát delranja bit, gorhá cha ed o rand mehray tahá

---

* **14:11 14:11** Eshayá Nabiay Ketáb 45:23.

gám najanagá ay. Pa wati waráká áia tabáh makan ke Masih pa hamáia mort.

¹⁶ Maylét mardom á chizzáni bárawá badén habar bekanant ke shomá áyán néka zánét.

¹⁷ Chiá ke Hodáay bádsháhi pa warag o nóshag naent, áia bádsháhi, palgári o sohl o shádehi ent ke cha Pákén Ruhá rasit.

¹⁸ Harkas hamé paymá Masihay hezmatá bekant, Hodáyá washnóda kant o mardom ham áia mannant.

¹⁹ Gorhá byáét modám hamá káráni pad o randá bebén ke dém pa sohl o árámí o yakdomiay rost o rodómá barant.

²⁰ Hodáay kára pa waráká zawál makan. Pa rásti sajjahén warák pák ant, bale tai har hamá waráké pa taw bad ent ke degaréay thagal waragay sawabsáza bit.

²¹ Sharter ent ke cha gósht, sharáb yá dega har chizzá pahréz bekanay ke tai brátay thagal waragay sawabsáza bit.

²² É chizzáni sará wati mohrén báwará watig o Hodáay nyámá bedár, taw bezánay o Hodá. Gal pa hamáia ke wati mannetagén chizzáni sará watá mayáriga nakant.

²³ Bale á ke warákéay sará shakk ent, agan áia bwárt mayárig ent, chiá ke gón báwar o imáná nawártagi. Harché ke cha báwar o imáná mabit, gonáh ent.

15

Degaráni hayálá bebén

1 Má ke zórmánd én, báyard ent nezóren báwarmandáni kamzórián wati baddhá bezuren o bass wati jenday wasshiáni randá mabén.

2 Cha má har yakké wati hamsáhegá pa áiy rost o rodómay sharrén maksadá washnód bekant.

3 Chiá ke Masih ham wati washnódiay padá naat, anchosh ke nebeshtah ent: *“Tai rad o bad kanókáni rad o bad, mani sará kaptagant.”**

4 Har chizzé ke pésará nebisag butag, pa may tálimá butag, tán gón Pákén Ketábay bakshetagen sabr o delbaddhiá mára omét berasit.

5 Nun sabr o delbaddhiay Hodá shomára anchén zendé bebakshát ke Issá Masihay paymá gón yakdomiá hamdel o hamsetk bebét,

6 tán shomá pa hamdeli o hamtawári Hodá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá, satá o saná bekanét.

7 Nun pa Hodáay shán o shawkatá, shomá yakdomiá hamá paymá wasshátk bekanét o bezurét ke Masihá shomára zortag.

Yahudi o darkawmáni omét

8 Shomára gwashán ke pa Hodáay rástiy pajjárágá, Masih Yahudiáni† hezmatkaré butag tánke hamá kawl o wádahán pakká bekant ke bonpirokán dayag butagatant o

9 tánke darkawm, Hodáyá pa áiy rahmatán satá o saná bekanant. Anchosh ke nebisag butag: *“Paméshká tará kawmáni nyámá satá kanán o tai námá názénán.”‡*

---

* 15:3 15:3 Zabur 69:9. † 15:8 15:8 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sonnat kortagenáni”. ‡ 15:9 15:9 Samuil Dágaray Domi Ketáb 22:50; Zabur 18:49.

10 Padá gwashag butag:

“Oo darkawmán! Gón áiy kawmá shádehi kanét.” §

11 Démterá:

“Oo sajjahén kawmán! Hodáwandá benázénét. Jahánay sajjahén ráj áiá satá o saná bekanant.” *

12 Eshayá nabi ham gwashit:

“Yassiy risshaga rodit, hamá ke páda kayt tán darkawmáni sará bádsháhi bekant, áiy sará darkawm ométa bandant.” †

13 Ométay Hodá ke shomá áiy sará báwar kortag, shomay delá cha shádehi o sohl o áramiá porr kanát, tán gón Pákén Ruhay wák o zórá cha ométá sarréch bebét.

Pulos, pa darkawmán kásedé

14 Oo brátán! Man deljam án ke shomá wat cha sharri o nékiá porr ét, har paymén zántá tamán ét o pa yakdomiay pant o tálímá twáná ét.

15 Bale man shomay sará lahtén chizzáni bárawá pa deléri nebeshtag tán padá á chizzán shomay yátá byarán. É cha hamá rahmatá ent ke Hodáyá maná bakshetag,

16 ke man pa darkawmán Issá Masihay hezmatkár bebán o pa Hodáyay wasshén mestágay rasénagá hezmat o péshwái bekanán, tánke darkawm Hodáyay dargáhá zortagén hayráté bebant ke cha Pákén Ruhá palgárag butag.

---

§ 15:10 15:10 Sharyatay Domi Rahband 32:43. * 15:11 15:11 Zabur 117:1. † 15:12 15:12 Eshayá Nabiay Ketáb 11:1.

17 Gorhá, pa Issá Masihaygi, pa Hodáyá wati kortagén hezmatáni sará pahra kanán.

18 Maná bass hamá káráni bárawá habar kanagay tahm o joriat hastent ke Masihá cha mani dastá, bezán cha mani habar o kárán, kortagant tán darkawm parmánbardár bebant.

19 Áiá é kár, cha nesháni o mójezaháni wák o kodratá, gón Hodáay Ruhay zórá kortagant. Gorhá cha Urshalimá beger tán Ilirikumay damagá,‡ man sajjahén ráhá tarr o gard kortag o Masihay wasshén mestág pa sarjami jár jatag.

20 Mani armán hamé butag ke mestágá á jágahán jár bejanán ke Masih ódá pajjárag nabutag o degaráni ér kortagén bonheshtáni sará chizzé addh makanán.

21 Bale hamá dábá ke nebeshtah ent:
“*Hamá ke áiay bárawá hechbar hál dayag nabu-
tagant, gendant o
hamá ke hechbar áiay bárawá naeshko-
tagesh, sarpada bant.*” §

22 Paméshká báz randá mani dém dárag butag ke shomay kerrá átk makanán.

Pulos dém pa Rumá

23 Bale nun pa man, é hand o damagán kár kanagá jáhé pasht nakaptag o bázén sáléá mani armán ham butag ke shomay kerrá byáyán.

24 Paméshká mani delá ent ke dém pa Espániáyá wati sát o saporay ráhá, gón shomá gend o nend bekanán tán shomay gendokay

---

‡ 15:19 15:19 Ilirikum maróchigén rónendi Bálkánay damagé butag. § 15:21 15:21 Eshayá Nabiay Ketáb 52:15.

wasshián o rand, shomá maná pa óday saporá madat bekanét.

²⁵ Bale nun Urshalimá, palgártagénáni hezmat kanagá rawagá án.

²⁶ Chiá ke Makduniah o Akáyahay kelisáyán shawr kort ke pa Urshalimay nézgárén palgártagénán máli komaké ráh bedayant.

²⁷ É áyáni wati jenday shawr at. Á pa rásti Yahudiáni wámdár ant, chiá ke wahdé darkawm gón Yahudiáni ruhi barkatán sharikdár butagant, á ham wámdár ant ke gón wati máli hastiá, Yahudiáni hezmatá bekanant.

²⁸ Wahdé é káron sarjam kort o deljam bután ke é théki pa áyán sar butag, dém pa Espániáyá sara gerán o hamé saporay ráhá shomará gendán.

²⁹ Mana zánán ke wahdé shomay kerrá byáyán, gón Masihay sarjamén barkatána káyán.

³⁰ Oo brátán! Pa may Hodáwand Issá Masihá o pa Pákén Ruhay mehrá cha shomá dazbandia kanán ke Hodáay dargáhá pa man dwá bekanét o gón wati dwáyán mani johdán hamráh bebét.

³¹ Dwá kanét ke cha Yahudiahay nábáwaráni dastá berakkán o Urshalimay shahrá, palgártagén mardom mani hezmatá bemannant,

³² tán gón Hodáay wáhag o razáyá pa shádehi shomay kerrá byáyán o gón shomay gend o nendá nókén wák o twáné begerán.

³³ Sohl o émeniay Hodá shomá sajjahénáni hamráh bát. Anchosh bát. Ámin.

16

Pulosay drud o drahbát

¹ Shomay kerrá mayshomay gohár Pibiay sepáreshá kanán, ke Kenkriahay shahray kelisáay hezmatkáré,

² tánke pa Hodáwandaygi, hamá paymá ke palgártagénáni arzesh ent, áia gón wat bezurét o wasshátk bekanét o har komaké ke cha shomá lóthit, bekanét, chiá ke á, bázén mardoméay madatkár butag o mani jenday ham.

³ Mani salámán pa hamkárén Priskilá* o Akwiláyá sar kanét, ke mani hamráhiá Issá Masihay hezmatesh kortag.

⁴ Á pa manigi, cha wati zendá sar gwastagant. Tahná man na, darkawmáni sajjahén kelisá ham áyáni shográ gerant.

⁵ Anchosh ham hamá kelisáyá mani salámán berasénét ke áyáni lógá barjáh dáraga bit. Mani dórdánagén dóst Epaynéusá ke pa Masihá Ásiáay† damagay awali bar o samar at, drud sar kanét.

⁶ Maryamá ke pa shomaygi bázén zahmaté kasshetagi salám sar kanét.

⁷ Mani syád‡ Andrunikás o Yuniásá ke mani hamráhiá bandig atant drud sar kanét. Kásedáni nyámá á, arzeshmand o námдарén chehrag ant o cha man o pésar, Masihay báwarmand butagant.

---

* **16:3 16:3** Asligén Yunáni nebeshtánká “Priská” átkag, ke Priskiláay gwandh geptagén nám ent. † **16:5 16:5** Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ **16:7 16:7** Yá: hammolki.

⁸ Ampliátusá drud sar kanét. Á, pa Hodáwandaygi maná báz dóst ent.

⁹ Masihay hezmatá may hamkár Urbánus o mani dóstén sangat Estákisá drud sar kanét.

¹⁰ Apelisá ke Issá Masihay kár o hezmatá páydár ent o anchosh ham Aristubulosay lógay mardomán salám sar kanét.

¹¹ Mani syádŠ Hirudiuná drud sar kanét, Nárkisusay lógay hamá mardomán ke Hodáwanday sará báwarmand ant salám berasénét.

¹² Bánokén Tripiná o Tripusáyá ke pa Hodáwandá bázén karé kortagesh o anchosh dordánagén Persisá ke Hodáwanday ráhá mazanén hezmati kortag drud sar kanét.

¹³ Pa Ruposá ke cha Hodáwanday némagá gechén kanag butag o áiy mátá ke pa man ham mátay paymá ent drud sar kanét.

¹⁴ Asinkritus, Pligun, Hermes, Pátrubás, Hermás o á dega brátán ke gón áyán ant salám berasénét.

¹⁵ Anchosh Pilulugos, Yuliá, Nirias o áiy gohár Ulimpás o sajjahén palgártagénán ke gón áyán ant drud sar kanét.

¹⁶ Gón pákén chokkagán, yakdomiá drud o drahbát begwashét. Masihay sajjahén kelisá pa shomá salám déma dayant.

¹⁷ Oo brátán! Cha shomá dazbandia kanán, á mardomán sharr bechárét o watá cha áyán dur bedárét ke mardománi nyámá pléndhia kanant o shomay geptagén tálimáni helápá gonáhay sawabsáza bant.

18 Chiá ke choshén mardom may Hodáwand Masihay hezmatá nakanant, á wati lápay golám ant o gón wati narm o charpén zobáná sádahén mardomán rada dayant.

19 Shomay parmánbardáriay tawár o áwáz sajjahénáni nyámá proshtag o man cha shomá shádmán án, bale cha shomá lóthán ke pa nekén kárán dáná o hóshmand bebét o cha sellén kárán pák o sáp bemánét.

20 Sohl o émeniay Hodá, hamé zuttán Shaytáná shomay pádáni chérá hurta kant. May Hodáwand Issá Masihay rahmat shomay hamráh bát.

21 Mani hamkár Timutáwus shomará drud o drahbáta gwashit, anchosh mani syád* Lukius, Yásun o Susipáterus pa shomá salám déma dayant.

22 Man Tertius, é kágaday washnebis,† cha Hodáwanday némagá shomará druda gwashán.

23 Gáyus ke maná o kelisáay sajjahén mardomi wati mehmándáriay sáhegá dáshtagant shomará druda gwashit. É shahray hazánagay kelitdár Erástus o may brát Kwártus shomará druda gwashant.

24 May Hodáwandén Issá Masihay rahmat shomá sajjahénáni hamráh bát. Anchosh bát. Ámin.‡

Satá o saná

25 Nun Hodáyá satá o saná bát, ke cha mani é wasshén mestág o Issá Masihay kolaway jár

---

* 16:21 16:21 Yá: hammolki. † 16:22 16:22 Washnebis, bezán káteb. ‡ 16:24 16:24 Lahtén kwahnén syáhagá, band 24 nést.

janagay barkatá, shomára barjáh dáshta kant. É mestágay ráz, karnáni karn chér o bétawár at,

²⁶ bale nun páshk o paddar butag o gón abadmánén Hodáay hokm o parmáná cha nabiáni nebeshtánkán darkawmáni nyámá pajjárénag butag, tán sajjahén kawm báwar bekanant o bemannant.

²⁷ Cha Issá Mashiay ráhá yakkén dánáén Hodáyá tán abad shán o shawkat berasát. An-chosh bát. Ámin.

Balóchi Balochi
Latin version of the Balochi Bible

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Balochi, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022
bd42840d-f6ae-537b-95db-adaaa3efeb6c